

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.417/2016/4. szám

A Debreceni Ítéltábla dr. Arnóczki Marianna ügyvéd ügyintézésével a Seszták és Társa Ügyvédi Iroda (cím) által képviselt felperes neve (cím) felperesnek - dr. Dicső Gábor ügyvéd ügyintézésével a Dicső Ügyvédi Iroda (cím) által képviselt I.rendű alperes neve (cím) I. rendű és II.rendű alperes neve (cím) II. rendű alperesek ellen kártérítés iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 12.P.21.088/2015/14. sorszámu ítélete ellen a felperes 15. sorszáma alatt benyújtott és 16., 19., 21. sorszáma alatt módosított fellebbezése folytán
- tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt az alpereseknek együttesen 7 830 (hétezer-nyolcszázharminc) forint általános forgalmi adót tartalmazó 36 830 (harminchatezer-nyolcszázharminc) forint fellebbezési költséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes a keresetében ügyvédi megbízási szerződés megszegéséből eredően elsődlegesen 39 218 621 forint, másodlagosan 8 714 890 forint kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket. Harmadlagosan annak megállapítását kérte, hogy az alperesek a felróható szerződésszegésükkel okozott kárért kártérítési felelősséggel tartoznak.

Az alperesek az ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 1 165 490 forint perköltséget.

Az elsőfokú bíróság az ítéletének az indokolásában megállapította, hogy a II. rendű alperes megszegte az 1998. évi XI. törvény 3. § (2) bekezdésében, valamint a régi Ptk. 474. § (1) és (2) bekezdéseiben írt kötelezettségeit akkor, amikor a kézhez kapott ítéletet nem kellő körültekintéssel

olvasta el és ezáltal nem észlelte, hogy abban a megbízójára az eredetitől súlyosabb kötelezettségek hárulnak, ezáltal elmulasztotta őt tájékoztatni az ítélet következményeiről, valamint arról, hogy lehetőség van ellene fellebbezéssel élni. Ez a szerződésszegés pedig a régi Ptk. 310. §-a, valamint a 318. § (1) bekezdése értelmében maga után vonja a kártérítési felelősséget is, azonban a felperes oldalán kár nem következett be, mivel a jogosult részére saját vagyonának terhére fizetést nem teljesített. Alaptalan volt a felperes harmadlagos, megállapításra irányuló keresete is. A Pp. 123. §-a alapján a megállapításra irányuló kereset előterjesztésének törvényi feltételei hiányoznak, ugyanis a felperes oldalán nem áll fenn az alperessel szembeni jogvédelem szükségessége. Marasztalást pedig a felperes nem azért nem követelhet, mert az alperes kötelezettsége még nem járt le, hanem azért, mert a kártérítési igény megalapozatlan.

A felperest a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján kötelezte az alperes részére perköltség fizetésére. A perköltség mértékét az alperesi kérelemtől eltérően a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján állapította meg tekintettel arra, hogy az alperesek jogi képviselője által az eljárásban kifejtett munka nem áll arányban a megállapodásban a magas pertárgyérték alapján számított munkadíjjal.

A felperes a megváltoztatott fellebbezési kérelmében (19., 21. sorszám) az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezésének a megváltoztatását kérte: elsődlegesen úgy, hogy a felek a perrel kapcsolatban felmerült költségeiket maguk viseljék, másodlagosan a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján a perköltség 30 000 forintra, harmadlagosan a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján 300 000 forintra történő leszállítását kérte. Az elsődleges fellebbezési kérelmének az érvei szerint az elsőfokú bíróság az ítéletének az indokolásában megállapította a II. rendű alperes szerződésszegését, aki ezzel okot adott a perindításra, károkozó magatartásával idézte elő a költségeit, amit viselnie kell. A másodlagos fellebbezési kérelmének az indokai szerint elfogadta, hogy a kár mértéke a tulajdonában álló ingatlan értékével csökken. A kereset leszállításával pedig a pertárgy értéke, erre figyelemmel pedig a perköltség is csökkent volna. Az ingatlan értékének a megállapítása érdekében azonban az elsőfokú bíróság a szakértői bizonyításra tett indítványát elutasította. Így nem volt megállapítható az, hogy a keresetét mennyire szállítsa le. Erre figyelemmel a pertárgy értéke nem állapítható meg. A harmadlagos fellebbezési kérelmének az indokai szerint a díj további mérséklésére ad alapot az, hogy a megállapított díj a kifejtett munkával nem áll arányban. Ebben a keretben is jelentőséget tulajdonított annak, hogy a keresetét szakértői bizonyítás hiányában nem tudta leszállítani.

Az alperesek a fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet fellebbezéssel támadott rendelkezésének a helybenhagyását indítványozták.

A fellebbezés nem megalapozott.

Az elsőfokú ítélet felülbírálatának a kereteit a felperesnek a Pp. 247. § (2) bekezdése alapján megváltoztatott fellebbezési kérelme jelölte ki. Az ítéletábró joghatályos fellebbezés hiányában az elsőfokú bíróság ítéletének a kereset elutasító rendelkezését nem érintette. A felülvizsgálata az alperesek javára perköltséget megállapító elsőfokú ítéleti rendelkezésre terjedt ki. A fellebbezési érvek tükrében abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a fellebbezéssel támadott rendelkezés összességében megfelel-e az elsőfokú perköltség, azon belül is az ügyvédi munkadíj megállapítása során irányadó jogszabályi rendelkezéseknek.

A felperes eshetőlegesen előterjesztett fellebbezési kérelmei téves jogi állásponton, a Pp. perköltség viselésére vonatkozó és a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) rendelkezéseinek a téves értelmezésén alapulnak.

Az elsődleges fellebbezési kérelem kapcsán az ítéletábra rámutat arra, hogy a perköltség viselésének a Pp. 78. § (1) bekezdésben foglalt általános szabálya alól, miszerint a pernyertes fél költségeinek a megfizetésére a pereszes felet kell kötelezni, annyiban van helye kivételnek, amennyiben a 80-83. §-ok eltérően rendelkeznek, vagy a törvény egyéb kifejezett rendelkezése a költséget a per eldöntésétől függetlenül másnak a terhére rója.

A perindítás mindig az igényt érvényesítő fél saját kockázata. Azt, hogy a pert indító felperest az elsőfokú eljárásban mennyiben kell pernyertesnek, illetve pereszesnek tekinteni, a kereseti kérelemnek, illetve az ellenkérelemnek az ítélethez való viszonya határozza meg. A perben álló ellenérdekű felek pernyertessége, illetve peresztesessége dönti el, hogy annak költségét kettőjük viszonylatában a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján kizárólag melyikőjük viseli, illetve részleges pernyertesség esetében a 81. § (1) bekezdés alapján milyen arányban.

A Pp. 81. § (1) bekezdés második mondatának a rendelkezése kizárólag részleges pernyertesség esetében ad olyan bírósági rendelkezésre lehetőséget, hogy mindegyik fél maga viseli a saját költségét, de csak abban az esetben, ha a pernyertesség és peresztesesség aránya, valamint az előlegezett költségek összege között nincsen számottevő különbség.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította, ennek folytán a perben a felperes teljes egészében pereszes lett, ezért a perköltség viselésének a Pp. 78. § (1) bekezdésben foglalt általános szabálya alapján viseli a pernyertes alperesek elsőfokú perköltségeként a perbeli jogi képviselőket ellátó ügyvéd munkadíját.

Az Ükr. 1. § (1) bekezdés alapján a rendelkezéseit a polgári eljárásban a pernyertes felet képviselő ügyvéd munkadíjának és készkiadásának megállapítása során kell alkalmazni. A pertárgy értékének jelentősége van nemcsak a bírósági eljárási illeték megfizetése, hanem a pernyertes felet képviselő ügyvéd munkadíjának a 3. § alapján történő megállapítása során is, annak az összege a pertárgy értékéhez igazodik.

Az Ükr. 3. § (3) bekezdésben foglalt az a rendelkezés - miszerint a munkadíj minden megkezdett tárgyalási óránként, valamint az ügyvédnek a pert megelőző és a peren kívül végzett igazolt tevékenységeért óránként 5 000 forint, de legalább 10 000 forint - kizárólag abban az esetben alkalmazható, ha a perben a pertárgy értéke nem állapítható meg. A jelen esetben a pertárgy értéke csak a harmadlagosan előterjesztett megállapítás iránti kereset esetén meg nem határozható. Pénzkövetelés esetén a pertárgy értéke azonos a felperes által követelt összeggel. A felperes elsődlegesen és másodlagosan is marasztalást kért, ezért a perköltség számításánál irányadó pertárgyértéket annak alapján kellett meghatározni, mégpedig az érdemben elbírált elsődleges keresetre figyelemmel 39 218 621 forintban.

Itt tér ki az ítéletábra arra, hogy a Pp. 24. § (1) bekezdés alapján a pertárgy értékének megállapításánál a keresettel érvényesített követelés volt az irányadó, amit a Pp. 26. § alapján a keresetlevelében a felperes is 39 218 621 forintban jelölt meg. Ez alapozta meg a per törvényszéki hatáskörbe tartozását is a Pp. 23. § (1) bekezdés a) pont alapján. A kereset tényleges leszállítása nem érinti a perköltség viselését, mint ahogyan nincs helye az illetékalap mérséklésének sem [az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 41. § (2) bekezdés]. A kereset leszállítása esetén a leszállítással érintett rész tekintetében a felperest főszabály szerint pereszesnek kell tekinteni. A perbeli esetben pedig nem is került sor a kereset leszállítására.

A fent kifejtettekre tekintettel az elsődleges és a másodlagos fellebbezési kérelem nem foghatott helyt, a 39 218 621 forint pertárgyértékű perben a perköltséget a felperes viseli a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján.

A pernyertes alpereseket képviselő ügyvéd munkadíjának a mértékére az elsőfokú bíróság által alkalmazott Ükr. 3. § (2) bekezdés b) pontja az irányadó: 10 millió forint feletti, de 100 millió forintot meg nem haladó pertárgyérték esetén a munkadíj 500 000 forint és a 10 millió forint feletti összeg 3 %-a. Ennek megfelelően a per elsőfokú eljárásában az alperesek képviseletét ellátó ügyvéd munkadíja 500 000 forint és 876 559 forint, azaz 1 376 559 forint. Az Ükr. 4/A. § (1) bekezdés szerint az ügyvédi díj 3. §-ban meghatározott összege a tevékenység ellenértékét terhelő általános forgalmi adó összegét nem tartalmazza; azt a díj összegén, mint adóalapon felül kell felszámítani. Ennek megfelelően az ügyvédi munkadíj 371 671 forint általános forgalmi adót tartalmazó 1 748 230 forint.

Ezt a jogszabály szerinti munkadíjat az elsőfokú bíróság jogszabályi felhatalmazás, az Ükr. 3. § (6) bekezdése alapján diszkrecionális jogkörében indokolt esetben mérsékelhette, ha úgy ítélte meg, hogy az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. Nem volt annak akadálya, hogy a felperes a fellebbezése tárgyává tegye az elsőfokú bíróság mérlegelését, a mérséklés mértékét. Az ítélet tábla pedig a fellebbezés folytán reformatórius jogkörében eljárva - a Pp. 253. § (3) bekezdés alapján a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között - felülvizsgálhatta az elsőfokú bíróság által megállapított ügyvédi munkadíjat. A felperes azonban a támadott ítéleti rendelkezés megváltoztatásának, a megállapított díj és a kifejtett ügyvédi tevékenység közötti aránytalanságnak releváns indokát sem adta.

Az alperesek a jogvitában végig jogi képviselő közreműködésével jártak el. A pert megelőző közjegyzői fizetési meghagyásos eljárásban benyújtott ellentmondás, az eshetőleges tárgyi keresethalmazatban érvényesített felperesi követeléssel, a módosított kereseti kérelmekkel szembeni perbeli védekezés, az ügy ténybeli és jogi alapja mind olyan körülmények, amelyek miatt a képviselet ellátása az alperesek által meghatalmazott ügyvédek részéről egyrészt időigényes felkészülést, másrészt eltérő védekezést, összességében a perben folyamatosan aktív közreműködést igényeltek.

Mindezek az ítélet tábla szerint nem indokolták a pertárgyértékhez kötött ügyvédi munkadíj további mérséklését. Ezért az elsőfokú bíróság ítéletének a fellebbezett rendelkezését - a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján tárgyaláson kívül hozott határozatával - Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés eredménytelen volt, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperes köteles az alperesek részére fellebbezési eljárási költség megfizetésére. E címen az ítélet tábla az alperesek jogi képviselőjének a munkadíját számolta el, amelynek összegét az elsődleges fellebbezési kérelem szerint 1 165 490 forint fellebbezett érték alapulvételével az Ükr. 3. § (5) bekezdése alapján, a 4/A. § (1) bekezdés szerint az általános forgalmi adó felszámításával határozta meg.

D e b r e c e n, 2016. július 13.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Kocsis Ottilia s.k. előadó bíró, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -